

Principer för säkerhet och beredskap i Vanda och Kervo välfärdsområde

Godkänd av välfärdsområdesfullmäktige

xx.xx.2023 § x

Enhet för säkerhet och beredskap

Vantaan ja Keravan hyvinvointialue
Vanda och Kervo välfärdsområde

Innehållsförteckning

1. Inledning	3
2. Rättslig grund	4
3. Begrepp som rör säkerhet och beredskap	5
4. Principer för säkerhet och beredskap	6
5. Ansvar och roller inom säkerhet och beredskap	7
6. Valfärdsområdets säkerhetsfrågor och ansvarsområden inom organisationen	9
7. Viljetillstånd för säkerhet och beredskap	10

Version	Uppdatera	Distribution och förvaring
v.1.0	16.8.2023	

Vanda och Kervo välfärdsområde
08/2023
Enheten för säkerhet och beredskap

1. Inledning

Detta är ett dokument om principerna för säkerhet och beredskap inom Vanda och Kervo välfärdsområde och det kompletterar grunderna för intern kontroll och riskhantering genom att sammanställa policyer och planer för säkerhet och beredskap. Principerna för säkerhet och beredskap utgör grunden för en stark säkerhetskultur och styr fastställandet av målen av säkerheten.

I detta dokument avser termen säkerhet det övergripande begreppet säkerhet i organisationen, som syftar till att säkerställa att en organisations verksamhet kan fortsätta att vara verksam i alla situationer. Beredskap är en del av en organisations säkerhetshantering och omfattar till exempel beredskapsplanering och hantering av fortsatt verksamhet, samt relaterad utbildning och övningar.

I enlighet med 98 § i förvaltningsstadgan för Vanda och Kervo välfärdsområde beslutar välfärdsområdets välfärdsområdesfullmäktige om principerna för säkerhet och beredskap. Välfärdsområdesstyrelsen i välfärdsområdet beslutar om det praktiska genomförandet av säkerheten och beredskapen i enlighet med de principer som välfärdsområdesfullmäktige beslutat om, med beaktande av den avtalsenliga beredskapen. Välfärdsområdesdirektören beslutar om antagande av den allmänna delen av beredskapsplanen.

Den viktigaste uppgiften för säkerhets- och beredskapspolicyen är att främja säkerheten i alla organisationens verksamheter, samtidigt som beredskapsnivån höjs genom att se till att policyn tillämpas i praktiken. Principerna för säkerhet och beredskap är en del av hanteringen av säkerhet inom välfärdsområdet, som kombinerar hanteringen av policyer och människor. Säkerhet och beredskap handlar i grunden om framgångsrik riskhantering, där riskerna betraktas som en helhet eftersom de i hög grad är beroende av varandra.

I och med ansvaret att erbjuda socialvård, hälsovård och räddningstjänster överfördes till välfärdsområdena överfördes också ansvaret och skyldigheterna för deras säkerhet, beredskap och beredskapsplanering. Välfärdsområdet måste i förväg genom planering säkerställa att kritiska tjänster fungerar under alla omständigheter. Beredskapsplanering och åtgärder bör genomföras i samarbete med kommuner, myndigheter, religiösa samfund och välfärdsområden inom samarbetsområdet för social- och hälsovård. Södra Finlands samarbetsområde omfattar Södra Karelens välfärdsområde, Helsingfors, HUS (universitetssjukhuset), Östra Nylands välfärdsområde, Mellersta Nylands välfärdsområde, Kymmenedalens välfärdsområde, Västra Nylands välfärdsområde och Päijänne-Tavastlands välfärdsområde.

I lagstiftningen om säkerhet och beredskap i välfärdsområden beaktas välfärdsområdets skyldigheter i fråga om beredskap och hantering av oavbruten verksamhet på flera olika sätt. Eftersom förvaltningen sköts av olika ministerier är det dock nödvändigt att se till helheten, så att skyldigheterna för alla sektorer bildar en helhet. Förutom lagar och förordningar drivs kraven av förändringar i verksamhetsmiljön. Därför måste strategier och planer för säkerhet och beredskap kunna ändras på ett smidigt sätt, om omständigheterna så kräver.

Välfärdsområdets säkerhet är en gemensam angelägenhet som kräver engagemang från varje enskild individ och ett långsiktigt upprätthållande av en säkerhetskultur och ett säkerhetstänkande för att lyckas. Personalens engagemang, sektorsövergripande integration och samarbete är viktiga framgångsfaktorer när det gäller kvaliteten på säkerhet, beredskap och beredskapsplanering i välfärdsområdet.

2. Rättslig grund

Beredskapen hanteras och övervakas av statsrådet och varje ministerium inom sitt ansvarsområde. Social- och hälsovårdsministeriet ansvarar för den allmänna ledningen och övervakningen av social- och hälsovården i välfärdsområdena. Regionförvaltningsverken och i viss mån Valvira ansvarar för övervakningen och tillsynen av tjänsternas lagenlighet.

I enlighet med hälso- och sjukvårdslagen styr sjukvårdsdistriktet som driver universitetssjukhuset inom sitt specialansvarsområde (HUS) beredskapsplaneringen för aktörerna inom social- och hälsovården.

Inrikesministeriet leder, styr och övervakar räddningsverksamheten i allmänhet samt tillgången till och kvaliteten på dess tjänster. Regionförvaltningsverken stöder inrikesministeriet i dessa uppgifter.

Lagen om välfärdsområden (611/2021) innehåller en omfattande allmän skyldighet för alla sektorer i välfärdsområdet att förbereda sig för nödsituationer och exceptionella omständigheter.

Lagen om ordnande av social- och hälsovård (612/2021) innehåller en allmän skyldighet att förbereda sig för normala och exceptionella omständigheter. Beredskapsplanerna måste utarbetas i samarbete med myndigheterna, i synnerhet kommunerna. Regleringen av hälso- och sjukvården omfattar en skyldighet att delta i akutberedskap och beredskapsplanering.

Den särskilda lagstiftningen om social- och hälsovård, socialvårdslagen (1301/2014 + ändring 135/2021) och hälso- och sjukvårdslagen (1326/2010 + ändring 135/2021) innehåller skyldigheter i fråga om beredskap som liknar dem i den allmänna lagstiftningen. De innehåller också mer detaljerade sektorsspecifika bestämmelser om beredskap.

Nya skyldigheten gäller för välfärdsområdet, även när det köper tjänster från privata leverantörer. I enlighet med statsrådets förordning om beredskap (308/2023) ska välfärdsområdet kräva att tjänsteleverantören har en beredskaps- och hanteringsplan för fortsatt verksamhet. Välfärdsområdet och den privata tjänsteleverantören måste säkerställa egenkontroll av utförandet av sina uppgifter och efterlevnaden av sina avtal. I egenkontroll bör även ingå att övervaka genomförandet av säkerhet och beredskap.

När det gäller räddningsväsendet ingår skyldigheterna i fråga om beredskap i särskild lagstiftning om räddningssektorn. Räddningslagen (379/2011) förpliktar räddningsverken

att förbereda sig för olyckor och incidenter under alla omständigheter, även under exceptionella omständigheter. Räddningsverket är också skyldigt att förbereda sig för och samordna civilskyddsuppgifter som rör räddningsverket, och är särskilt skyldigt att förbereda sig för den överföring av befolkningen som avses i avsnitt 121 i beredskapslagen. Räddningslagstiftningen håller på att uppdateras (RP 184/2022). När det gäller räddningsverket bestäms beredskapsnivån i beslutet om servicenivå, som definierar nivån på insatserna för att hantera risker och hot. På samma sätt kommer stöd till kommunernas beredskap och beredskapsplanering att beslutas i beslutet om servicenivå. Beslutet om servicenivå regleras av inrikesministeriets förordning om servicenivå (1125/2022).

Den allmänna lagen om beredskap för undantagsförhållanden är beredskapslagen (1552/2011), som reglerar myndigheternas och andra offentliga förvaltningsaktörens befogenheter och verksamhet under undantagsförhållanden. Lagen innehåller detaljerade bestämmelser och utökade befogenheter för olika sektorer i nödsituationer. För närvarande pågår en omfattande reform av beredskapslagen.

Utöver den rättsliga regleringen är viktiga dokument som styr säkerheten bland annat Säkerhetsstrategin för samhället (2017), Ett tryggt Finland (2018), Finlands cybersäkerhetsstrategi (2019), Statsrådets försvarsredogörelse (2021) och Nationell riskbedömning (2023).

3. Begrepp som rör säkerhet och beredskap

Säkerhetshantering är en heltäckande, proaktiv och planerad metod för att främja säkerhet. Den omfattar alla policyer och aktiviteter som leder till en bra säkerhetsnivå i organisationen. Den allmänna säkerhetsnivån i en organisation omfattar säkerheten för personal, kunder, egendom, lokaler och intressenter. Den bygger på ett nära samarbete med alla medarbetare samt med olika tjänsteleverantörer och organisationer, och organisationen måste vara fast besluten att ständigt förbättra sitt säkerhetsarbete. Säkerhet handlar inte om ett permanent tillstånd, utan om en pågående process.

Säkerhetshantering baseras på riskanalyser, situationsmedvetenhet, lagar och förordningar samt efterlevnad av policyer som överenskommit med myndigheter och andra intressenter. Säkerhetsverksamhetens standarder, kvalitet och mätvärden ger organisationen och dess partner en tydlig bild av prestationsnivån.

Säkerhet i välfärdsområdet är säkerheten som rör all verksamhet för att skydda människor, information, rykte, egendom eller miljön. Säkerhet styr all verksamhet och principerna för säkerhet och beredskap ingår därför i policyer och planer för hela välfärdsområdet.

Beredskap är de förebyggande åtgärder som vidtas för att säkerställa att uppgifter utförs så smidigt som möjligt och att alla nödvändiga åtgärder vidtas i samband med störande och exceptionella omständigheter. Beredskap innebär att man kan reagera på en rad olika hot som ett resultat av förberedelser.

Beredskap av hög kvalitet och effektiva säkerhetsåtgärder syftar både till att upprätthålla grundläggande tjänster i alla situationer, både vid störningar och under exceptionella omständigheter, och till att förhindra att störningar överhuvudtaget uppstår. Detta kräver i första hand att man kartlägger vilka tjänster som är nödvändiga för att de boende ska kunna fungera i dessa situationer.

Utbildning och övningar med anknytning till beredskap är en viktig del av uppbyggnaden, utvecklingen och upprätthållandet av beredskapskapaciteten.

Riskhantering syftar till att stödja förebyggande hantering. Med hjälp av riskhantering kan man uppnå målen för välfärdsområdets tjänster genom att se till att tjänsterna tillhandahålls på ett smidigt sätt.

Riskerna inom välfärdsområdet delas in i strategiska risker, operativa risker, finansiella risker och skaderisker. Identifiering och bedömning av risker i samarbete med kommuner och andra aktörer kräver samarbete och standardiserad kommunikation mellan organisationer och sektorer. Välfärdsområdet och dess kommuner bör ha en så enhetlig uppfattning som möjligt om hoten i området och hur de ska prioriteras som grund för beredskapsplaneringen. Baserat på riskanalysen fattas beslut på strategisk nivå och nödvändiga säkerhets- och beredskapsplaner och andra riktlinjer utarbetas.

Inrikesministeriet sammanställer den nationella riskanalysen och instruerar räddningsverkets regionala riskanalys. Social- och hälsovårdsministeriet ger anvisningar om utarbetandet av riskanalyser för social- och hälsosektorerna inom välfärdsområdet, inklusive de hot som identifierats i den nationella riskbedömningen och som ska beaktas. Välfärdsområdets riskanalys bör kartlägga och analysera de nationella hot mot området i enlighet med ministeriernas anvisningar, de regionala hot, de risker som framgår av kommunernas och andra myndigheters riskanalyser, huvudföretagens och de privata entreprenörernas risker samt hot från riskobjekten i området. Välfärdsområdets riskanalys fungerar som en gemensam grund för planeringen av säkerhet, beredskap och hantering av fortsatt verksamhet i välfärdsområdet och dess sektorer. Dessutom är det viktigt att identifiera och analysera de risker som påverkar den organisatoriska säkerheten i välfärdsområdet för att hantera verksamhetens fortsatta drift.

4. Principer för säkerhet och beredskap

Välfärdsområdets säkerhets- och beredskapsmål fastställs av varje enskilt fullmäktige, med det långsiktiga målet att uppnå och upprätthålla en hög säkerhets- och beredskapsnivå. Välfärdsområdets säkerhetsstrategi, som har antagits av välfärdsområdesfullmäktige, har utformats utifrån värderingarna rättvisa, ansvar och mod.

När välfärdsområdet startades var syftet att säkerställa en säker övergång, med betoning på fortsatta tjänster och de anställdas säkerhet.

Efter övergångsfasen har målet varit att skapa en säkerhetskultur i den nya organisationen och att kunna få en överblick över de befintliga säkerhetsutmaningar som inte är relaterade till övergångsfasen.

Syftet med riskhantering är att uppnå ett tillstånd där förändringar inom välfärdsområdet kan förutses och förändringar som inträffar kan bemötas utan dröjsmål. Syftet med riskhantering är att införa en strukturerad, systematisk och aktuell riskhanteringsstrategi, inklusive åtgärder och övervakning, genom ett program för riskhantering och hantering av fortsatt verksamhet. Under de närmaste åren är målet att kunna ge välfärdsområdets förvaltning en så omfattande översikt som möjligt över riskanalysen för hela välfärdsområdet.

5. Ansvar och roller inom säkerhet och beredskap

Välfärdsområdets förvaltningsstadga definierar viktiga roller och ansvarsområden för säkerhet och beredskap. I enlighet med artikel 98 i förvaltningsstadgan beslutar välfärdsområdesfullmäktige i välfärdsområdet om principerna för säkerhet och beredskap. Välfärdsområdesstyrelsen i välfärdsområdet beslutar om det praktiska genomförandet av säkerheten och beredskapen i enlighet med de principer som välfärdsområdesfullmäktige beslutat om, med beaktande av den avtalsenliga beredskapen.

Välfärdsområdets säkerhet och beredskap hanteras av en styrgrupp för säkerhet och beredskap som utses av chefen för välfärdsområdet, med chefen för välfärdsområdet som ordförande och sekretariatspersonal från säkerhets- och beredskapsenheten.

Välfärdsområdesdirektören beslutar om antagande av den allmänna delen av beredskapsplanen.

För att hantera, samordna och styra säkerhet och beredskap inom välfärdsområdet finns en säkerhets- och beredskapsenhet, som administrativt är knuten till räddningsverket. Enheten för säkerhet och beredskap leds av en säkerhets- och beredskapschef som utses av räddningsdirektören.

Enheten för säkerhet och beredskap ansvarar för följande:

1. gemensamma riskhanteringsprocesser inom välfärdsområdet
2. säkerhets- och beredskapsplaneringsprocesser
3. upprätthålla den operativa beredskapen för hantering av incidenter och nödsituationer inom välfärdsområdet
4. utformning, genomförande, underhåll och utveckling av kommunikations- och varningssystem.

Förvaltningscheferna ansvarar för beredskap och beredskapsplanering inom sitt område. Alla chefer inom välfärdsområdet är ansvariga för att planera, genomföra och upprätthålla säkerhets- och beredskapsåtgärder.

De beredskapskommittéer som drivs av regionförvaltningsverken fungerar som en del av den regionala beredskapssamordningen. Vanda och Kervo välfärdsområden representeras av säkerhets- och beredskapsenheten i beredskapskommitténs sekretariat.

Ett regionalt samarbetsforum för säkerhet och beredskap har grundats mellan kommunerna i Mellersta Nyland, Mellersta Nylands välfärdsområde, Vanda och Kervo välfärdsområden samt räddningsverket i Mellersta Nyland, där säkerhets- och beredskapsenheten är medlem. Ordförandeskapet är växelvis, år 2024 innehas ordförandeskapet av Vanda och Kervo välfärdsområde.

Den samarbetsgrupp för social- och hälsovårdskriser som beredskapsförordningen förutsätter har bildats tillsammans med Mellersta Nylands välfärdsområde. Verksamheten har påbörjats i juni 2023. Säkerhets- och beredskapsenheten är representerad i samarbetsgruppen och ordförandeskapet turas om årsvis med representanten för Mellersta Nylands välfärdsområde.

Tillsammans med städerna Vanda och Kervo utarbetar välfärdsområdet ett gemensamt dokument om informationsflödet och tillvägagångssätten i säkerhets- och beredskapsfrågor vid gränssytorna.

Enheten för säkerhet och beredskap samarbetar med städerna Vanda och Kervo, myndigheter, organisationer (samordnade av SPR) och religiösa samfund. Sektorerna samarbetar på basis av sin dagliga verksamhet, till exempel i form av samarbete mellan organisationer.

Räddningstjänstens system med avtalsbundna räddningsstyrkor är avgörande, särskilt i händelse av nödsituationer och katastrofer. Brandkårsavtalen för Mellersta Nylands räddningstjänstområde överfördes som sådana till välfärdsområdet.

Välfärdsområdet har en säkerhets- och beredskapsenhet, som är en del av Mellersta Nylands räddningsväsendes verksamhetsområde, ett av verksamhetsområdena för Vanda och Kervo välfärdsområde.

Välfärdsområdets säkerhets- och beredskapsenhet stöder och samordnar enheternas säkerhets- och beredskapsplanering, säkerställer korrekt lagring och distribution av relaterade dokument. Den nationella riskbedömningen och den regionala riskbedömningen för Nyland används som grund för beredskapsplaneringen i välfärdsområdet. Dessutom genomförs en lokal riskbedömning och säkerhetsriskerna för organisationen bedöms.

Även om välfärdsområdets beredskapsarbete styrs av sektorer, kommer välfärdsområdets beredskapsarbete att vara en sammanhängande process, som följer en årlig kalender, där välfärdsområdets sektorer och deras samarbetsaktörer förbereder och deltar i beredskapsarbetet på ett systematiskt och samordnat sätt. Processen för

beredskapsplanering inom välfärdsområdet är kontinuerlig och planerna uppdateras, med fokus på implementering och utbildning. Välfärdsområdets avdelningar antar sina egna beredskapsplaner, som kompletterar den allmänna beredskapsplan som godkänts av välfärdsområdesdirektör. Som en separat plan implementeras beredskapsplaner på grund av deras högre skydds nivå.

6. Välfärdsområdets säkerhetsfrågor och ansvarsområden inom organisationen

Bilderna visar de dokument som styr säkerheten inom välfärdsområdet (Bild 1) och säkerhetsområdena, enligt EG:s säkerhetscirkel för företag (Bild 2).

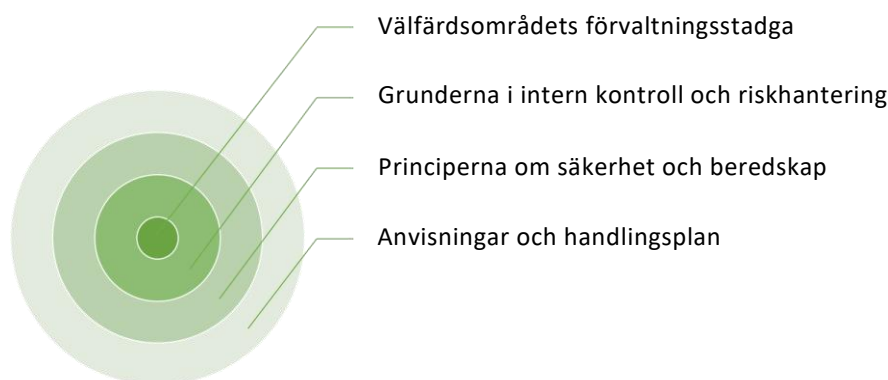

Bild 1. Riktlinjer beträffande säkerhet i organisationen

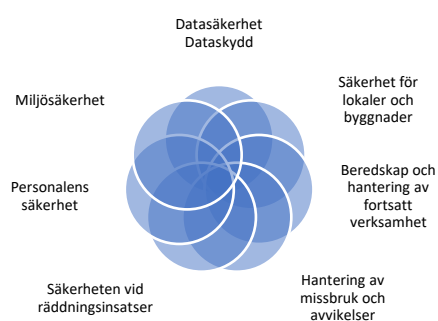

Bild 2. Säkerhetskomponenter i organisationen

Välfärdsområdet måste ha tillräckligt med personal som har kunskap om säkerhet, aktuella anvisningar och lämpliga verktyg. Inom välfärdsområdet genomför säkerhets- och beredskapsenheten systematiskt riskbedömningar av enheternas säkerhetsrutiner

tillsammans med experter från fastighetsförvaltningen, informationsförvaltningen, arbetarskyddet och räddningstjänsten. Övervakning sker också med hjälp av egenkontroll.

Välfärdsområdet har uppdaterade instruktioner om databehandling, användning av informationssystem, databehandlingsrättigheter, genomförande av datahanteringsansvar, åtkomsträttigheter och datasäkerhetsåtgärder. För informationssäkerhet och dataskydd har ansvariga personer utsetts.

7. Viljetillstånd för säkerhet och beredskap

Vanda och Kervo välfärdsområdes viljetillstånd om säkerhet och beredskap innehåller åtta centrala mål för att stärka organisationens säkerhet.

- ✓ Säkerhet är en gemensam angelägenhet för alla medarbetare, som varje medarbetare bidrar till genom sina egna handlingar och genom att engagera sig i de säkerhetsmål som satts upp
- ✓ Säkerhet är en del av varje medarbetares introduktionsplan
- ✓ Säkerhets- och beredskapsutbildningen är systematisk och har dokumenterats
- ✓ Viktigaste punkten i beredskapen är hanteringen av verksamhetens fortsatta drift och de åtgärder som krävs för detta
- ✓ Välfärdsområdet har tydliga och konsekventa rutiner för rapportering och hantering av avvikelser
- ✓ Välfärdsområdet har nolltolerans mot hot och våld
- ✓ Säkerheten främjas systematiskt på olika områden, genom omfattande multiprofessionellt samarbete inom organisationen och användning av extern expertis på de områden som kräver det
- ✓ Enheten för säkerhet och beredskap övervakar säkerhetsläget inom välfärdsområdet genom nära samverkan med de olika sektorerna, uppföljning av dolda signaler och det allmänna säkerhetsläget i samhället